بوتون ئولکه‌لرك پروله‌تارلاری برله‌شیگز!

تك نسخه‌سی هر یرده ۳ قپك

« زنگی » نك آبونه قیمتلری:
بر ایللیکی .... — ۲ منات
آلتی آیلغی .... — ۱ منات
اوچ آیلغی ۶۰ قپك ....
اداره‌سی: ارمنستان ق. (ب) ف. م. قومیته‌سی

توزیعات شعبه‌سنك آدره‌سی: ایروان آبوویان نومرو ۸

زنگی غزیته‌سی

۳۱ مای ۱۹۲۸ نجی ایل
31 Мая 1928 г.

ارمنستان قومونیست (ب) فرقه‌سی
مرکزی قومیته‌سینك اورغانی کندلی غزته‌سیدر

زحمتکشلره فرقه و شورا قورلوشنه عائد
یازیلاره صحیفه‌لریمز آچیقدر. چاپ
ایدیلمه‌یه‌ن مکتوبلار گیری قایتاریلمیر.

یاشاسین ایشچی کندلی اتفاقی!

نومرو: ۳۳ (۱۳۳)

هر هفته بازار و جمعه آخشاملاری چیقیر.

اوچونجی ایل دوامی.

ایشچی و کندلیلرك آرزوسی ایله

بو کونکی نومرومزدا ارمنستان سوسیالست شورا جمهوریتی مرکزی اجرائیه قومیته‌سنك و خلق قومسارلار شوراسنك خولیقانلق بار‌ه‌سنده ویردیکی قرار بو کونکی حیاتك طلبلریندن برسی اولدیغنی هیچ کس انکار ایده‌مز.

شورالار حکومتمزك عدالتلی قانونلارندان استفاده ایدن مضر شخصلر شهر و کرکه کندلرده خولیقانلق، آدام ئولدیرمك، و خنچرله یارالاماق کبی مضر عادتلر ایله اوغراشدیقلاریندان شهر و قضا ملیس اداره‌لرینك اونلار ایله مبارزه ایشنی آرتیریرلار.

بو کبی اجتماعی ناخوشلقلارك کوك لرینی شبهه‌سز ارمنستانك کچمیشنده آرامالی‌یز. بو بیزیم کیریده قالماقلغمز مدنیتسزلیگمز و بعضاده وحشیجه‌سنه سرخوش اولماقلغمزدر. کچمشده ارمنستاندا کرك چار حکومتی و کرکه ماوزریستارك دورینده کی سیاستی نظره آلمایوب‌دا بونك جنایتی سیماسنی نظره آلیرساق، انسانیتسزلیك و خولیقانلقك علاوه‌لریله برابر داشناق ارمنستانی و چار حکومتنك قوقمش میراثلاریندان بیزه قالان مدنیتسزلك نشانه‌لری کبی حاللار کونده قاباغمزا چیقماقدادر.

بو بلالرك ایچنده بو کون شورالار ارمنستاندا ایشچی و کندلیلریمزك آسوده‌لی سوسیالیزم قورولوشنا مانع اولان خولیقانلق و سرخوشلق کبی عادتلر بزیم ایچون داهادا تهلکه‌لی حساب ایدیلیر.

بو حال قیرمزی ارمنستانك مرکزی اولان اریوان شهرنده داهادا آیری رنگلر آلیر.

بر چوق وطنداشلار طرفنده‌ن «شورا حکومتی آدام اولدیره‌نلره فکر ویرمیر» کبی سوزلرك هر یرده دانیشلدیغنی هاموپه معلومدر. مسئله‌یه بویله یاناشماق کهنه حیاتلا یکی سوسیالیزم قورولوشنا بر قیمت ویرمك دیمکدر.

چار و داشناق حکومتلرینك سیاسی سیماسی هر بر آداما بللی‌در اونلاردان بزه میراث قالمش بو مدنیتسزلیگه قارشی شورالار حکومتی کتله‌نك مدنی معارف سویه‌سنی اوجالتماق و سوادسزلغا قارشی جدی مبارزه یوللاری اله آلاراق یاواش یاواش بو ایشك عهده‌سندن کلیر. آنجاق بو مدنیتی بنیمسه‌میوب کهنه هوالارینی چالان و نغمه‌لری ایله بزیم قورولوشمزا مانع اولان مضر عنصرلره قارشی‌دا آیریجا قطعی قرار چیقارمیشدر.

ئولکه‌مزده پاشایان بوتون نا[illegible] وطنداشلار برنجی نوبه‌ده ه[illegible] و قوممونیست کنجلر اتفاقلاری اجتماعی ناخوشلقلار علیهنه [illegible] آپارمالیدرلار. موجود اولان تشویقات واسطه‌لرینی تمامیله ایشله[illegible] کون شورا عائله‌لری حیاتنك نورمال[illegible] لرینی پوزماق جسارتنده بولونان [illegible] توکوتیلر و اخلاقسزلارك علیهنه اجتماعی چیقشلاردا و تعقیباتدا بولونمالیز.

بو کونکی کوردیکمز خولیقانلقك بو شکللرینی صوك و قطعی صورتده دوردورمالیز و بو دوردورما یالگز اجتماعی چیقیش و تعقیبات اصوللاری ایله کفایتلنمه‌یوب، بو بار‌ه‌ده حکومت طرفندن ویریلن قرارك حیاتا کچریلمه‌سنه کومکلیك ایدیلمه‌لیدر.

بو سببدن‌ده مرکزی اجرائیه قومیته‌سی و خلق قومیسارلار شوراسی، خولیقانلق علیهنده آمانسز مبارزه آپارماق ایچون و خصوصیله خنچرله یارالانما ایشینه قارشی مبارزه آپارماق مقصدیله حکومتك سیاسی اداره‌سنه: موقتی محکمه قانونندان خارج، خولیقانلغا نهایت ویرمك ایچون، اجتماعی مدافعه فوق‌العاده اولچوسی — **کولله‌لنمه‌نك** تاپشریلماسنی مناسب کوردی.

مرکزی اجرائیه قومیته‌سنك و خلق قومسارلار شوراسنك قراری بوتون ایشچی و کندلیلریمز و ناموسلی وطنداشلاریمز ممنونیتله قارشولایوب قرارك حیاتا کچریلمه‌سی ایچون حکومته لازیمی یاردیمدا بولوناجاقلارینا شبهه یوقدر. سوسیالیزم قورولوشندا ایشچی و کندلیلریمزك وجودینه دمین چوروش یومروغی قیزارمیش دمیرله زحمتکشلریمز و اونك حکومتی یاپاجاقدر.

چینده یاپونلارك عسکر چیقارشلاری

چینده‌کی حادثه‌لر کیتدیکجه ترقی ایدیر. یاپونیا ایمپریالیزمی رزیلجه‌سنه اوز پنجه‌سنی چینك الك اهمیتلی پارچاسی اولان شاندون اوزرینه قویوب، توپلارك تهدیدی و سسلریله همین لذیذ لوقمایی اوز الندن قاچیرماغا کیمسه‌نك حقی اولمادیغنی اعلان ایتمکده‌در. بو کونده عینی رزالتیله یاپونیا ایمپریالیستلری ینه اوز پنجه‌لری مانچوریا اوزرینه قویوب، جنوب قوشونلاری یاپونیانك بو نیم مستملکات اولکه‌لرینه یاناشمالارینا قائلی [illegible]اندا بولونورلر. یاپونیا حکومتنك [illegible] جنوبی حکومتلرینه ویردیکی اولتیماتومی همین اولتیماتوم اطرافندا دو[illegible] میداندا کی سیاسی جریانی اطرافندا شمالی آمریقانك زیاده‌سیله [illegible]نماسی بحر محیط کبیر ساحللرینده کرکین سیاسی بیر محیط یاراتمشدیر.

حقیقتی پرده آلتندا اورتولمه‌یه‌ن دلیلی بودرکه یاپونیا چینده عسکر چیقاریلشندا بولونور. بو عسکری چیقارلیش بیر طرفدن آمریقانك لیهنه اولان سیاستدر، دیگر طرفدن ایسه انگلتره‌نك دوستلغی اوزرینه استناد اولونموش بیر حرکتدر. بو شرائطده یاپونیانك هجومی سیاستی، چینده بین‌الملل جدی بیر وضعیت حاصل ایدیر و اولایلیسن‌که چوقلاری ایچون بکله‌نیلمه‌یه‌ن نتیجه‌لر یاراتسین، حال حاضرداکی سیاسی جریانلار ایمپریالیست قوتلرینی بربریله مقایسه ایتمك تجربه‌سیدر. آمریقا، یاپونیا حربی قوه‌لری هله‌لیك بربریله چارپشمیرلارسادا همین سیاسی جریانلار بیر کون سوکرا نه‌کبی بیرشکل و وضعیت آلاجاقدر هیچ کس ایمدیدن دیه‌بیلمز.

شاندون حقنده آمریقا و یاپونیانك قودورغانلی رقابتنی هر کسك خاطرنده‌دادر. ۱۹۱۵ نجی ایلده جهان محاربه‌سنك قاریشیقلغندان استفاده ایدن یاپونیا شاندونی ضبط ایدوب، بوتون چین اولکه‌سنده اوز حمایه‌سنی (پروته‌قتورا) تحکیم ایتمك ایسته‌دی. فقط جهان محاربه‌سندن سوکرا آمریقا اوز وار قوه‌سیله شاندون مسئله‌سندن اوتری یاپونیا اوزرینه هجوم ایدوب ۱۹۲۲ نجی ایلده واشینغتون قونفرانسندا شاندونك بوشالتماسنه یاپونیایی اجبار ایتدی. یاپونیا ایمپریالیزمنك بو مغلوبیتندن چوق ایللر کچمه‌مشدر. و بو کون ظن ایدیرسن تاریخ بودفعه داها قاریشیق بین‌الملل شرائطلر داخلنده داها تهلکه‌لی اولاراق دوباره تکرار اولونماقدادر.

اگر ۱۹۲۲ نجی ایلده یاپونیا شاندون مسئله‌سنده انگلتره‌نك غیر معین، آمریقا پرور سیاستندن مغلوب اولدی ایسه‌ده فقط بوگون همین آمریقا پرور انگلتره یاپونیایا میل کوستریر.

آمریقانك دواملی صورتده آرتان بین‌الملل نفوذینه قوتلی بیر ضربه وورماق انگلتره‌نك دواملی صورتده آوروپادا و شرقده دوشن بین‌الملل نفوذینی یاپونیا ایمپریالیزمی واسطه‌سیله آیاغا قالدیرماق انگلتره سیاستنك برنجی مقصدی‌در.

أبدی آسایش و دائمی صلح حقنده کورولتو قالدیران ایمپریالیست دیپلوماتلاری بو کون بحر محیط کبیرك ساحللرینده یاقدقلاری اوجاقلار اولایله‌رکه بویوك یانغینلار یاراتسین.

چینده بول بول قان آقیر، یاپونیا مترالیوزلاری نه قادینلاری و نه‌ده اوشاقلاری أسیر که‌میرلر. هر نه قیمته اولورسا اولسون یاپونیا ایمپریالیزمی شاندونی و مانچوریایی اله کچیرمك و نانکین حکومته یه‌کینی ضبط ایتمك امکانینی ویرمك ایسته‌میرلر.

چین حقنده‌کی ایمپریالستلرك قانلی رقابتی بین‌الملل آغیر وضیتلرایله دولیدر.

قومینته‌رن اجرائیه قومیته‌سنك مراجعتنامه‌سی

یاپونیانك چینده‌کی حرکتی مناسبتیله

یاپونیانك چینده‌کی حربی حرکاتی مناسبتیله قوممونیست اینته‌رناسیونالی اجرائیه قومیته‌سنك مراجعتنامه‌سی اعلان اولونمشدر.

مراجعتنامه‌ده دنیلیر: «چینك حربی بولکوسینه باشلانیلدی. دنیا بورژوآزیاسی چینك ملی — انقلابی حرکاتندا اشتراك ایده‌ن ایشچی و کندلیلری قان دریاسندا بوغاراق مسلح مداخله‌دن، چین ئولکه‌سنی آچیقدان — آچیقا دوتماق تدبیرلرینه کچمشدر. یاپونیانك باشلادیغی محاربه — دنیا یاغنیننا، ایمپه‌ریالیستلرك یه‌نی مستملکه بوغوشماسینا و بوتون اسارتده قالان خلقلر اوزه‌رینه قانلی هجوم یاپیلماسینا چه‌وریلیر. یالنیز بین‌الخلق پروله‌تاریاتك مظلوم خلقلر ایله تعجیلی قهرمانلق همرایلکی، بو فلاکتك قارشیسی آلابیلیر و یا هیچ اولمازسا تاخیره سالابیلیر.

یاپونیا ایشچی، کندلی و عسکرلری! سزك عهده‌گزه برنجی انقلابی وظیفه آتیلیر. بو وظیفه چین خلقی اوزه‌رینه قالدیریلان قلینجی رد ایتمکدر. شاندون ایالتنك قانلی استیلاسنه، متشکل کتله‌وی مبارزه ایله جواب ویریگز! ایلك اول یاپونیا حکومتی ایله مبارزه ایدیگز ئوز انقلابی تشکیلاتلاریگزی تشکیل ایدیگز، محکمله‌تگز و که‌نیشلندیریگز! قوممونیست فرقه‌سنك بایراغنی دها یوکسك قالدیریگز! قطعی دقیقه‌لرده مرتجعلره یاردیم ایده‌ن ایکی یوزلی یالان وعدلی اصلاحاتچیلاری — خائنلری قوویگز! چینه کوندریلمش هر بیر عسکرك چین ایمپریالیزمنه دوشمان، چین انقلابنه صادق متفق اولماسی و یاپونیادا قاپیتالیزمك ده‌وریلمه‌سی اوغوروندا مبارزه آپاریلماسی ایشنده موفق اولگز!

چینك ایشچی — کندلیلری و شهر یوقسوللاری! یالنیز ئوز قوه‌لریگزه ایناننگز ئوز تشکیلاتلاریگزی بریا ایدیگز، محکم‌لدیگز، قوممونیست فرقه‌سی اطرافندا سیقلاشگز!

چان — قای — شی اوردوسنك عسکرلری! چان — قای — شی‌نك بورژوآزیا نوکری اولدیغنی و بیر ییل بوندان اول، شانغایدا انقلابی جبهه‌یی خائنجه‌سنه یاراراق، بین‌الخلق ایمپریالیزمه تسلیم اولدیغنی خاطرلایگز!

چین و یاپونیا اوردولارینك عسکرلری! انقلابی قارداشلق، همرایلك اللرگزی بر — بریگزه اوزاتماق اوغوروندا هیچ بر قرباندان چکینمه‌یگز. هر ایکی طرفدن عکس — انقلاب جبهه‌لرینی یاریگز، چین انقلابنك مدافعه‌سی ایچون بوتون قوه‌لریگزی برله‌شدیریگز!

بوتون دنیا ایشچیلری! یه‌نی قوه‌لر ایله چین انقلابنك مدافعه‌سینه قالقیشگز! چینك حربی بولکوسینه مانع اولگز! «چین انقلابنه قارشی بر عسکر و بر تفنك کونده‌ریلمه‌مه‌لیدر» شعارینك حیاته کچیریلمه‌سنده موفق اولگز! یاقینلاشماقدا اولان دنیا محاربه‌سنك تهلکه‌لرینی حاضرلایگز! ایکنجی آمستردام اینته‌رناسیونال‌لارینك یالان و خائن وعدلرینه اینانمایگز، اونلار ۱۴ نجی ییل محاربه‌سنی حاضرلایرلار. ایمپریالیست محاربه‌سنك وطنداش محاربه‌سینه چه‌وریلمه‌سی اوغوروندا، بو رولمادان وار قوه‌گز ایله چالیشگز!»

خولیقانلق علیهنده مبارزه ایتمك حقنده ا. س. ش. ج. مرکزی اجرائیه قومیته‌سنك و خلق قومیسارلار شوراسنك قراری

۱۹۲۸ مای ۲۹

آخرزمانلاردا وطنداشلار علیهنده دائمی صورتده یاپیلان خولیقانلق هجوملاری و اونك نتیجه‌سی اولاراق واقع اولان قتللر (آدام ئولدیرمك) و یارالانمالاری نظره آلاراق جماعت ایچون تهلکه‌لی اولان بو حاللاری کوکیندن یوق ایتمك؛ هابویله، بو کبی حاللار علیهنده مبارزه واسطه‌لری اله آلماق مقصدیله ا. س. ش. ج. مرکزی اجرائیه قومیته‌سی و خلق قومیسارلار شوراسی قرارا آلیر:

۱.— خولیقانلق هجوملاری ایله باغلی قتل (آدام اولدیرمك) و یارالانماق حادثه‌لری ایچون موقتی و فوق‌العاده بر واسطه اولاراق مقصیرلر اجتماعی مدافعه‌نك افراد درجه جزاسنا — بوتون اموالیك ضبط ایدیلمه‌سیله کولله‌لنمکه دوچار اولورلار.

۲.— بو قرارك برنجی مادده‌سنده بیان اولونان ایشلرك تحقیقاتی ا. س. ش. ج. دولتی سیاسی اداره‌سنه حواله ایدیلیر.

۳.— یوقاریدا یازیلان خولیقانلق عملیاتنك قاباغنی آلماق ایچون قطعی واسطه‌لری اله آلماق خلق داخلی ایشلر قومیسارلغی ایله دولتی سیاسی اداره‌سنه تاپشیریلیر.

مرکزی اجرائیه قومیته‌سنك صدری عوضی:
ه. آزادیان

خلق قومیسارلار شوراسی صدری:
س. ته‌رقاپریلیان

مرکزی اجرائیه قومیته‌سی کاتبی عوضی:
م. سهاقیان

روسیه سوسیالست شورا جمهوریتنك حربی انقلاب شوراسنك امری

اولکه‌یی مدافعه آویا — خیمیا طرفندن ایشچی کندلی قزیل اوردویا مایك ۲۷ ده ویریلن ۳۲ طیاره حقنده روسیه سوسیالست شورا جمهوریتنك حربی انقلاب شوراسنك امرنامه‌سنده دینلمشدر. طیاره‌لر «چه‌مبه‌رلینه جوابمز» فوندیله یاپیلمشدر. همین فوند بو کونه قدر ۱۳۲ طیاره ویرمشدر. امرنامه‌ده یکی طیاره‌لرك آدلاری قید اولونموشدر.

عمومی مجبوری تحصیل

خلق معارف قومیسارلغی قولیغیاسنك سوك اجلاسندا، ارمنستاندا عمومی مجبوری تحصیل پلانی قرارا آلنوب حکومت پلانی صدارتی طرفندن تصدیق ایدیله‌جکدر. همین ایش پلانیا کوره عمومی مجبوری تحصیلك حیاتا کچریلمه‌سی ۱۹۲۸ — ۱۹۲۹ تدریس ایلك اولنده باشلانوب ۱۹۳۵ — ۱۹۴۶ ایلده تمام ایدیله‌جکدر. مکتب یاشلی بوتون اوشاقلار بلااستثنا مکتبلرده برلشه‌جکلردر.

آذربایجاندا پامبوق اکینی

کچن ایله نسبتاً بو ایل آذربایجاندا پامبوق اکینی بویوك موفقیتله آپاریلمشدر. مایك ۱۰ قدر ۱۰۱،۶۶۰ هکتار پامبوقك اکیلمه‌سی مقاوله اولونموشدر. کچن ایل ایسه آنجاق ۷۷،۷۷۰ هکتار ایچون مقاوله باغلانیلمشدی.

تورکیادا روحانیلر ایچون یکی قانون

تورکیا جمهوریت حکومتی، تورکیا روحانیلرینك حقوقنی محدود ایده‌ن یکی بر قانون نشر ایتمشدر. قانونا کوره مسجدلرده ایشلیه‌ن موللالار خلق معارف اداره‌لری طرفنده‌ن معین شهادتنامه آلماینجه مسجدلرده روحانی وظیفه‌لر آپارابیلمزلر. شهادتنامه‌سز ایشلیه‌ن روحانیلار ۳ آی مدتله حبسه آلنیرلار.

دیلجان

قوللقتیو تصرفاتلارینك سایی آرتیر. — کونی کوندن دیلجان قضاسندا قوللقتیو تصرفاتلارینك سایی آرتیر. کچن ایل، قوللقتیو تصرفاتی وار ایدی. بو ایل دوردیده آرتمیشدر. اوزون تالا و کهنه دیلجاندا یکی قوللقتیو تصرفاتلاری تشکیل اولونموشدر. بو صورتله قوللقتیو تصرفاتلارینك سایی ۸ — ۵ چاتمیشدر.

کندلرده سیار کینو. — قضا سیاسی معارف اداره‌سنك سیار کینوسی برنجی دفعه‌درکه دیلجان قضاسنده کندلره کیده‌رك بویوك مراق اویاتمشدر. قضانك اوچ ناحیه‌سنده‌کی بوتون کندلرینده پاتراقلار، یوقسوللار و کندیك یوقسول طلبه‌لری ایچون پولسز اولاراق کینو کوستریلمشدر، کندلیلردن ۱۵ قپك و اورتاباب کندلیلردن ۱۰ قپك آلنمشلر. سیار کینو قضانك دیکر ناحیه‌لرینی‌ده که‌زه‌جکدر. شکللر کوستریله‌نده لازیمی ایضاحات ویریلیر. کندلیلرك اکثریسی شکللری کورمك هوه‌سنده‌درلر.

یایلاغا کیدنلره کوما — قرائتخانه. — کندلیلر یایلاغا چیقاندا، بونلارلا برابر هر بر قضادان ایکیشر کوما — قرائتخانه کوتوره‌جکلر، ایندیدن ابتدائی حاضرلیق کورولور.

یایلاغلاردا سواد قورصلاری. — قضانك یایلاغا کیدنلری ایچون قضا سیاسی معارف اداره‌سی یای آیلاریندا قادینلار ایچون ۳ آیلق سواد قورصلاری آچماغی قرارا آلمیشدر. قورصلاردان برسی تورك قادینلاری ایچون اوچی ایسه ارمنی قادینلاریندان اوتری‌در.

اوزه‌ك بیورولاریك سه‌چکیسی حقنده

ارمنستان قوممونیست (ب) فرقه‌سی ایروان قضا تشکیلاتینك عموم ناحیه قومیته‌لرینه و اوزه‌کله‌ره

اوزه‌ك بیورولارینك سه‌چکیسی قامپانیا سنا باشلانیلیر. بوندان اولکی سه‌چکی مخالفچیلره قارشی مبارزه آپارماق ایله کچدی.

همین مبارزه تشکیلاتمزك موفقیتلریله نتیجه‌لندی. بو سبیدن‌ده او محکملشدی سیاستجه آرتدی و فعاللاشدی.

ارمنستان قوممونیست (ب) فرقه‌سی قباغنا قویولان مسئله‌لری بالشه‌ویقجه‌سنه حل و اك یاخشی رهبرلیك طلب ایدن فرقه‌وی کتله‌لر طرفندن دخی ساغلام آقتیفلیك خصوصیله حسابات معروضه‌لریمز زماننده میدانا کتیریلدی.

کرك بونلارا و کرکسه عموم اتفاق قوممونیست فرقه‌سی ۱۵ نجی قورولتاینا ع. ا. ق. ف. مرکزی قومیته‌سی و مرکزی تفتیش قومیسیونك بیرلشمش آپریل پله‌نوملارینك قرارلارینا کوره سه‌چکینك ایلك قامپانیاسی **قطعی و عملی اوز اوزینی تنقید** مقصدیله آپاریلاجاقدر. اوزه‌کلرده ایشله‌ریك یکونلاری **فرقه‌نك اساسی نوبتی دیره‌قتیفله‌ری نه جور آپاریلدیغی یوقلاما خطیله کوریله جك‌در.**

اوزه‌ك بیورولارینك حسابات معروضه لری دقتله حاضرلانمالی. اوزه‌ك بیورولارینك ایشله‌ری کرك اوزه‌ك عضولریندن سه چیلمش تدقیقات قومیسیونلاری طرفندن دقتله تدقیق اولونمالیدر. بیورونوك حسابات معروضه‌لری زماننده قومیسیون عضولری علاوه‌جی معروضه‌جیلر صفتیله معروضه ایتمه‌لیدرلر.

اوزه‌ك بیورو فعالیتنك تنقیدی و اوز اوزینی تنقید تمامیله فرقه‌نك اساس دیره قتیفلری نه جور آپاریلدیغی اطرافندا اولاجقدر اوزه‌کلر بو مسئله‌لر اوزرینده دایانمالیدر.

۱. ـ تصرفات ساحه‌سنده. ـ شورا، تصرفات، قواوپراتیف همکارلار اتفاقی و غیر اداره‌لرینك ثمره‌لشدیریلمه‌سنه قناعت ره‌ژیمك حیاتا کچریلمه‌سنه، بیوروقراتیزم و غیری مستثناحاللارا قارشی آپاریلان مبارزه مسئله‌لرینده.

۲. ـ مفکوره‌وی ساحه‌ده. ـ فرقه‌نك کنج قادروسنك و قوممونیست کنجلر اتفاقی عضولرینك بالشه‌ویق روحیله تربیه‌لندیرمه‌ك و داشناقیزم، مه‌نشه‌ویزم اسپه‌تسیفیزم، تروتسکیزم و ملیتپرستلکه قارشی آپاریلاجاق مبارزه مسئله‌لرینده.

۳. ـ فرقه‌نك داخلی و تشکیلاتی ساحه‌سنده. ـ فرقه تشکیلاتنك آرقاسنا و اجتماعی هئیتنك دوزه‌نه سالینماسی مسئله‌سنده، پروله‌تاریات پادروسنك اولچوسنی آرتیرماق نقطه نظریله باناشمالی. فرقه‌وی، شورا، اقتصادی، همکارلار اتفاقی و قواوپراتیف هئیتلرینده ایشجیلردن و کندلیلردن قباغا چکمکله همین ساحه لرده الده ایدیله‌ن موفقیتلر و یاخود نقصانلاری میدانا چیقارمالیدر. اوزه‌کلرده داخلی فرقه ایشله‌رینك جنسنی یاخشیلاتماق مسئله‌سنده اجلاسلاریك محتویاتی، فعال زحمتلر ساحه‌سنده اوزه‌ك عضولرینك جلب اولونماسی فرقه وظیفه‌لرینك بولکوسی و سائره. هر حالده قوممونیست کنجلر اتفاقنك، زحمتکش کندلی قادین شعبه‌سنك، شورالار، همکارلار و اجتماعی تشکیلاتلارینك رهبرلیکله‌رینك تأمین ایدیلمه‌سی تدقیق اولونمالیدر.

بوقارکی ماده‌لر بوتون اوزه‌کلر ایچون عموم بیر شکلده. اولمالا "برابر" اوز ایشله‌رینك خصوصیتله‌رینه کوره هر بیر اوزه‌ك فرقه طرفندن ویریلن دیره‌قتیفلر اوزرینه اوز نظر دقتنی مرکزلشدیرمه لی‌در.

اوزه‌کلریك قامپانیاسی مدتنده آشاغدا کی ایشلری کوریله‌جکدر.

آ. استحصالی اوزه‌کلر

۱. ـ اقتصادی ساحه‌سنده. ـ اوز زحمتلرینك استحصالی قیمتنك اوجوز لاشماسنا و کنیش ایشجی کتله‌لرك استحصالاتا دوغرو جلب اولونماسنا عائد دیره قتیفلری حیاتا کچیرمك مسئله‌لری کرك تدقیق ایدیلملی‌در.

۲. ـ کتله‌وی زحمت ساحه‌سنده.

ـ ایشجیلریك جاتلی مدنی و حیاتی طلباتلارینك کفایت ویریلمه‌سی ایشنده استحصالی مشاوره‌لریك و قومیسیونلارینك زحمت نتیجه‌لری و همکارلار اتفاقلارینك فعالیتلرینی اکمال ایدوب کتله‌لریك اساسلی اقتصادی و سیاسی قامپانیالارینا جلب ایدیلمك درجه‌سنی تدقیق ایدیلمه‌لی.

. ـ فرقه داخلی ایشلر ساحه سنده. ـ اوقتیابر چاغریشی دورینده فرقه داخلنده قبول اولنان ایشجیلری فرقه ویلشدیرمك و ارنلاریك فرقه‌یه حقیقی عضو کچرمکه حاضرلیقلاری، خصوصنده آپاریلان زحمتلری یکونه ووروب، فرقه تربیه‌وی زحمتلریك محتویات و مه‌تودلاری اوزرینده اساس بر صورتله دایاناراق فرقه نامزدلرینك فرقه تربیه‌وی ایشلری تدقیق ایدیلمه‌لی.

ب. کند اوزه‌کلرینده

۱. ـ تصرفات ساحه‌سنده. ـ کندلیلری قواوپراتیفلشدیرمك (خصوصیله یوقسوللاری) قواوپراسیا و کند تصرفاتك قوللقتیولشدیریلمه‌سنه و صافلاشدیریلماسی ایشلرینده. کند اوزه‌ك بیورولاریك زحمتلری تدقیق ایتمك.

هر بر کندلی قوممونیست، کندده بوتون مدنی تشبثاتلاردا برنجی مبارزه‌جیسی اولمالی.

اوزه‌کلر زحمتلری نقطهٔ نظردن تدقیق ایدیلمه‌لی. زراعتده، اوتلاق ایشله رینده هایله‌ده ویرکی و قره‌دیت ایشله رینده فرقه رهبرلیکی و صنفی خطك تأمینی تدقیق ایتملی.

۲. ـ کتله‌وی و اجتماعی سیاسی زحمت ساحه‌سنده. ـ کند شورالاری و سکیالاری ایشله‌رینك جانلاندیریلماسی یوقسوللاریك (یوقسوللار دسته‌لری و مشاوره‌لری) آراسندا کوریلن زحمتلرینك محکملتمك ایشنی تدقیق ایتملی. عملی اولاراق فرقه ۱۵ نجی قورلتاینك «قولچوماقلار اوزرینه هجومی شدتلندیرمه‌ك» شعارنی حیاتا کچریلمه‌سنی تدقیق ایتملی. یوقسوللار اوزرینه دایاناراق ایشجی صنفنك اورتابابلارلا مقاوله‌یی محکملتمه‌لی. توخوم قامپانیاسنك و کند تصرفاتی محکمله‌ده‌ن استقراضنك نتیجه‌لرینه یکون وورولمالی.

۳. ـ فرقه‌نك داخلی ایشله‌ری ساحه‌سنده. ـ کندده باتراقلاری و کند تصرفاتلاریندا ایشله‌یه‌ن ایشجیله‌ری فرقه‌یه قبول ایتمك زحمتلرینده فرقه رهبرلیکی و حیاتا کچریلمه‌سنك نتیجه و وضعیتلری تدقیق ایدوب ناخوشلی طرفلری خصوصیله قوممونیستلریك اقتصادجا یوغونلاشمالاری میدانا چیقاریلمالی و بونلارك قالدیریلماسی ایچون قطعی واسطه لر اله آلنمالیدر.

اداره‌وی اوزه‌کلرینده

۱. ـ اقتصادی ساحه‌ده. ـ اداره ده اقتصادی خرجلریك ۲۰ فائضله اختصار نتیجه‌لری و بو ایشده اوزه‌کك اشتراکی تدقیق ایدیلمه‌لی. «اداره رهبرلریك و فرقه هیئتنك (خصوصیله تفتیش قومیسیونی و ایشجی کندلی مفتیشلیکی) فعال یماوتلری، اوز اداره ایشله‌ری یاخشی تشکیل ایتمك. بیوروقراتیزمی کوکندن چیقارماق حکومت خرجنده آرتیق درجه‌ده قناعتك حیاتا کچرمك آپاراتلاریك ساده‌لشدیریلمه‌سی و اوجوزلاشدیرماق ایشلرینده.» شورا اوزه‌کلرینك نه درجه دقت ایتمه‌لرینی تدقیق ایتمك. (عموم اتفاق قوممونیست فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سنك تعمیمنامه‌سندن)

۲. ـ اجتماعی کتله‌وی زحمتلر ساحه‌سنده. ـ بیوروقراتیزم و بیوروندورمه ایشله‌رینه قارشی آپاریلان مبارزه‌ده کتله‌لری نه درجه جلب ایدیلدیکده کوریلن عملی نتیجه‌لری تدقیق ایتملی. ضیالیلاریك متخصصلریك محیطله‌رینده کوریلن ایشلری او نقطهٔ نظردن تدقیق ایتملی‌که اونلاری داها بویوك اولچوده اجتماعی زحمت ساحه‌لرینده جلب ایتمك و شورالار حکومتنه قارشی اونلاریك فداکارانه رابطه‌لری قورلندیرمك جهتلرینده نه درجه دوغرو و طبقه‌وی شکلنده مناسبتمزیك قورولوشی آیدینلاشمیش.

۳. ـ فرقه‌نك داخلی زحمتلر ساحه‌سنده. ـ اوزه‌کیك فعالیتی فرقه اولچوسنده‌کی حیاتدا، مسئول ایشجیلرك و اداره رهبرلرینك اوزه‌ك حیاتیله اولان اشتراکلاری. اوزه‌کیك کتله‌لر ایله اولان علاقه‌سی تدقیق ایتملی.

سه‌چکی قامپانیاسنك موفقیتی رهبر قادرولارینك سه‌چلمه‌سندن و عملی اوزی اوزینه تنقیدك قوت و بویو کلکدن آسلی در. اوزه‌ك بیورولار هئیتنك یکیدن دوزلتمه‌سی هر حالدا لازمدر و دوزه‌لیش سوز ایله اولمایوب تام معناسیله اولمالیدر.

بیورولار هئیتی دوزلنده کتله‌لره رهبرلیك ایده‌بیلمك ایچون اك یاخشی، اك فعال، حاضرلانمش قادرولاری قبول ایتمك جهتندن مسئله‌یه باناشمالی. بو زحمتلری آپاراندا «اوز آدامنی» کچیرمك اصولنه قارشی قطعی مبارزه آپارمالیدر.

اوزی اوزینی تنقیدك یاپلماسنا مانع اولانلار، فرقه‌نك جانلی، اساسلی دیره‌قتیفله ری حیاتا کچیرمکه قابلیتی اولمایانلار، کنیش کتله‌لر آراسندا حرمت قازانمیانلار وقتنده و دوغرو اولاراق کتله‌نك احوال روحیه‌سنی حابا آلایلمزلر. کتله‌لرك باشنا کچمه‌یوب، رهبرلیك ایتمه‌یوب آنجاق کتله‌نك دالندان سورو کله‌ینلر هیچ بیر وقت بیورو عضولکنه سه‌چیلمه سنه قطعیاً یول ویریلمه‌ملیدر.

ارمنستان قوممونیست (ب)
فرقه‌سی ایروان قومیته‌سی
کاتبی س. سارکیسیان
تشکیلات شعبه‌سی مدیری
ك. کالاشیان

کندیك فرقه تشکیلاتلاری و یکی کند تصرفات ویرکیسی قانونی

س. ش. ج. ا. مرکزی اجرائیه قومیته‌سنك ۳ نجی سه‌سیاسی ۲۹ــ۱۹۲۸ نجی ایل یکی کند تصرفات ویرکیسنك قانوننا باقاراق تصدیق ایتدی. بو قانون، قانون قویوجی عالی اورغانلار طرفندن اونك پروژه‌سنی تصدیق اولوناتاجن، کند تصرفات ویرکیسی ایله مشغول اولان خصوصی مالیه امکجیلرینك مذاکره‌سنه قویولمشدی. همین مذاکره‌یه قباغا چکلمش مرکزی اجرائیه قومیته‌سنه عضو اولان کندلیلر و غیریلرده چاغیریلمش ایدی.

یکی کند تصرفات ویرکیسنك خصوصیتی کچن ایللریك قانونلارینا نسبت نه ده‌در؟ـ هامودان قاباق ویرکینك عمومی مقداری ۸۰ میلیون ایله آرتیر. لاکن بو او قدرده بر آرتیریم دکلدر. بو آرتیریمك اهمیتسزلکنی کوسترمکدن اوتری کند تصرفاتی ایچون هر ایل آرتیق پول براقلدیغنی قید ایتمك کافی‌در. مثلا ۲۷ــ۱۹۲٦ نجی ایلده جوربه‌جور کند تصرفات زحمتلری ایچون ۵۵۰ میلیون و ۲۸ــ۱۹۲۷ نجی ایلده ۷۱٤ میلیون منات خرج ایدیلدی. بو صورتله بو ایل کند تصرفاتی اوزرینه کندلردن آلنان ویرکیدن ۳۱۴ میلیون آرتیق خرج اولوناجاقدر.

هرنه قدر قولچوماق صنفی کند تصرفات ویرکی قانوننی تنقید و کویاکه «او، کند تصرفاتنی بقیر و عبره» دییه قیشقیریلار فقط بو دوز دکلدر، چونکه یولداش قالینین سه‌سیادا نوز معروضه‌سنده دیدی‌که: «یکی کند تصرفات ویرکیسی پروژه‌سی آصل کندلی کتله‌نك آغیرلیغنی آرتیرماق هدفله‌میر، **اونك باشلوجا ایشی وارلیلار ایله‌در؛ که کچن ایللردن ایسه بو ایلده آسانلقلا اونلاریك حقندان کله‌جکدر».**

ویرکی آرتیغی کیملر اوزرینه دوشیر؟

اونك خصوصیتی اوندادرکه **کندلیلریك ٣٥ فائضی ویرکیدن آزاد اولور. یوقسول کندلیلری کند تصرفات ویرکیسندن آزاد ایتمك حقنده بزیم فرقه و شورا تشکیلاتلارینك خط حرکتنی قید ایتمك لازیمدر.**

او خط حرکت قولچوماقلاریك نفوذینی کندده محدودلشدیرمکدن اوتری ۱۵ نجی فرقه قورولتاینده فرقه طرفندن قالدیریلان مسئله، خط حرکتدر. دیمك اولور که بز قولچوماقلاریك انکشافنی محدودلشدیرملی‌یز. اوندرکه وارلیلاریك ویرکیسنی آرتیریرز. ویرکینك آغیرلیغی یوقسوللار ایله اورتابابلار اوزرینه دوشمه مك ایچون وارلیلاریك و یوقسوللارینك کلیرینه تفاوت قویمشدر. یکی قانون یوقسوللاریك و آز کلیرلی تصرفاتلاریك وضعیتنی یونکوللشدیریر.

کنده‌کی فرقه تشکیلاتلاری بویوك قامپانیا آپارمالی جماعتك و برنجی نوبه ده یوقسوللاریك نظر دقتنی جلب ایتملی و کند وارلیلارینك کلیر منبعلرینی آچراق میدانا قویمالی‌در. قولچوماقلار کلیرلرینی کیزلتمکه میدان ویریلمه‌ملیدر.

کنده‌کی فرقه تشکیلاتلاری قطعی واسطه‌لر اله آلمالی که یکی ویرکی قانوننك یوقسوللار حقنده ایندیکی کذشتلر (ویرکیدن ٣٥ فائضنك آزاد اولماسی و غیره) تمامیله حیاته کچریلسون بوراده صنفی بیلکینك تمامیله تطارتی لازیمدر. کنده‌کی فرقه تشکیلاتلاری ویرکی ره‌سنده کتله آراسندا تمامی ایضاحات قامپانیاسی آپارمالی و کندیك یوقسوللارینی لایقیله تشکیل ایده‌بیله‌لر قامپانیانك موفقیتی جاری ایل ایچون تأمین ایدیلمه اولاجاقدر.

عرب شامیلوف

قوللقتیو تصرفاتی هر شیئدن اول مال تصرفاتی اولاجاقدر

کندتصرفاتی، توپراقدان چوق محصول آلماق و آلنان محصولدان مقصده موافق بر صورتده استفاده ایتمك صنعتی‌در. بو سببدن‌ده هر بر قوللقتیو تصرفاتی هر شیئدن اول ایکی اساسلی مسئله تعیین ایتملی‌در. بریسی اك کنیش بر صورتده طبیعتك بوتون قوه‌لریندن استفاده ایدوب آرتیق درجه‌ده محصول آلماق دیکری ایسه اولکه‌نك همان آلنان محصوللارا آرتیق درجه‌ده احتیاج اولماسیدر.

آشاغی مال تصرفاتی اداره ایدمه‌ن تصرفاتلار حیاتلاریندا برنجی یر دوتاماز لار. چونکه بونلارك لازیمی واسطه‌لری یوقدرکه تصرفات عضولری ایچون پالتار، آیاق قابی آلایلمز منزیللر تیکمه‌که، انسانك زحمتنی یونکوللشدیره‌ن ماشینلار الده ایتمك ممکن اولماز.

یوکسه‌ك مال تصرفاتی قوللقتیو عضولری ایچون نه‌درجه اهمیتلی ایسه بر او قدرده حکومت ایچون اهمیتلی‌در.

قوللقتیو تصرفاتلاری تاخیل و سوتدان باشقا فابریقاده تکرار اصلاح اولنماق اوزره پامبوق، یون، دری، توك و سائره کبی کندتصرفات مالللارینی‌دا استحصال ایدیر.

بوندان آکلاشیلیر که قوللقتیو تصرفاتلار نه‌درجه آرتیق خام مال استحصال ایده‌رلرسه او درجه‌ده‌ده فابریقا استحصالاتی آرتار و کنده‌ده‌ن ایشسزلری داها چوق فابریقالارا چاغیریلیر. خام مال نه درجه آرتیق اولسا او درجه‌ده‌ده فابریقا استحصالاتی اوجوزلاشار و اولکه اهالینك احتیاجلارینی دفع ایدر.

قوللقتیو تصرفاتلاری تأسیس اولدوقلاری کوندن باشلایاراق آتا بابادان قالما بوتون کهنه تصرفات اکین شکللرینه ختام ویریر.

قوللقتیولر ذاتاً دولتی فابریقا و صنایعی ایله مقاوله‌لر باغلایاراق نوز امتعه‌لرینی اونلارا ویریرلر. مثلا ایروان قضاسنك پامبوق قوللقتیوی ارمنستان پامبوق قومیته سیله مقاوله باغلایاراق قره‌دی، تراقتور و اوزکه واسطه‌لر آلماقلا نوز پامبوق تمامیله اونلارا ویریر. فکر ایشته بورادا دوغیرکه بو و یا او قوللقتیو تصرفاتی زیاده‌سیله یوکسك امتعه تصرفاتی اولماق اوتری نوز ایشلرینی نه اساسلار اوزرینه قویمالیدر.

والحاصل همین قوللقتیو تصرفات جور امتعه استحصال ایتملی‌در. سو تصرفاتی ایله‌می مشغول اولماق یوقسا و ات آلماقدان اوتری قویون‌می ساخلاماق، نه ایتمك، باشلیجا مدنی کوکوتیلر یوقسا تاخیل اکمك. والحاصل هر قوللقتیو تصرفات تشکیل و رهبرچیلك قوللقتیو تصرفاتك کله‌جکده نه صورتله چالشاجاغنی نظره آلاراق اونا کوره اش پلانی ترتیب ایتملی‌در. همین پلان قوللقتیو تصرفاتك بولندیغی یریك شرطلریندن جریان ایتملی. مثلا تاکیه قوللقتیو ناسی که کچن ایله قدر آشاغی جنس امتعه تصرفاتی اداره ایتمشدر. بو ایل پروغرامی ده کیشمش و تصرفاتی یوکسك جنس امتعه تصرفاتی ایتمشدر.

مملکتمز هر نه قدر خیردا ایسه‌ده اونك هر بر رایونی نیجه اقلیمجه و ده توپراق شرطلری ایله بری برینه تفاوتلی‌دیر. اوبله رایونلارمز واردر توپراغی قوتلی ایسه‌ده اما سویی یوقدر سووارلماغا احتیاجی واردر. اوبله رایونلارمزدا واردرکه بول بول یاغیش یاغیر اما توپراغی قوتدن چوق دوشمشدر والحاصل بعض رایونده پامبوق و اوزوم یتشدیردیکی حالدا بعضیلرینده ایسه آرپا یاشیل قالیر.

بو طبیعی شرائطلر قوللقتیو تصرفاتلاری کلیری اوزه‌رینه بویوك تاثیر ایدر. مثلا قوللقتیو تصرفاتی شهره یاقیندر دیکری ایسه اوزاقدر. بر قوللقتیو تصرفاتی یانندان دمیر یول کچیر دیکری یانندان عادی یول بیله یوقدر. بو شرطلری نظره آلاراق قوللقتیو تصرفاتك ایش پلانی ترتیب ایتملیدر.

ایپك بوجه‌گنه یاش و توزلی یاپراق یدیرمه‌ملی

کندلی ایپك توخومنی ایستمش، بوجه‌کلر حاصل اولموش و اونلارا یم ویرمگه باشلامیشدر. لاکن ایپك بوجه‌کنك بسله‌نمه‌سنی و یم یدیرمه‌سنی بزیم کندلیلرده‌ن چوق آزلاری بیلدیکنی اعتراف ایتمك لازیمدر. ایپك بوجه‌کی چوق نازیك بر حیوان اولوب تزلکله ناخوشلانیر. اونك یری و یه‌جکی یاپراق تمیز اولمایوب یاش اولارسا تیزلیکله ناخوشلانیر. بزیم کند ایپکچیلری ساغلام بوجه‌که و یاخشی محصولا مالك اولماق ایسترلرسه بو حاللار اوزرینه دقت یتورملی‌درلر.

ایپك بوجه‌کنك یری و هواسی چوق تمیز اولدیغی کبی اونلارا ویریله‌جك یاپراقلارده توزلی و کیرلی اولمامالیدر. یاش یاپراقی هیچ بر وقت یدیرمه‌ملی، چونکه اونلار یاپراقیك یاش اولماسندان اسهال اولوب ناخوشلانیر و یم یمزلر. مع‌التاسف بزیم کندلیلرده‌ن چوقیسی کهنه و سولموش یاپراقلار اوزرینه صو توکه‌رك و تازه‌لندیکنی فرض ایده‌رك بوجه‌کلره ویریرلر. اوبله‌لری سهو ایدیرلر. بویله یاپماق چوق ضررلیدر. کون یاغیشلی اولور و تمیز یاپراق یدیرمك ممکن اولمازسا او حالدا یم ویرمکی کچکدیروب ایوینك بالقونندا یا اینکه کونش قباغندا قورودراراق سوکرا یدیرمك لازیمدر. بو صورتله بوجه‌کلر ناخوشلانماز و محصولدان محروم اولمایز.

نولکه‌مزده آنجاق میغریلیلار و نخجوان جمهوریتنده اوردوبادلیلار یاخشی ایپکچی لك بیلیرلر. بو ایکی یریك کندلیلری ٤٥ کونك عرضنده ایلده یاریم میلیون قدر محصول قالدیریرلر چونکه ایپك بوجه‌کنك ساقلانماسینا و یدیریلمه‌سنه چوق دقتلی یاقلاشیرلار. ایپکچیلکك بزده بویوك استقبالی واردر، او؛ موفقیتله انکشاف کند تصرفاتك یوکسه‌لیشنه یاردیم ایده بیلر اودرکه کندلیلرمز «زنگی غزته‌سی» نك و رایون آغرانومنك نصیحتلرینی دینله‌مه‌لیدرلر. ایپکچیلکله مشغول هر کندلی بر نسخه «زنگی» آلمالیدر کند شورالارینك بولمه‌لری! ایپکچیلکه دقت یتوریکز.

ایپکچی

يالكز قوللقتيو تصرفاتى تشكيل ايتمك كافى دكل، تشكيل اولونان قوللقتيولرى انكشاف ايتديرمك و محكم تمللر اوزرينه قويماق لازيمدر.

ماكينادان استفاده ايده‌ن شركتلردن قومموناياجن

آيدين شيئدر كه كندلرمزده قوللقتيو تشكيل ايتمك لزومى واردر. بر-برى دالندان قوللقتيولر تشكيل اولونماقدادر. فقط نقصانلاردا چوقدر، اونلارا دقت يتورمك لازيمدر.

قوللقتيولرك تصرفات پلانى يوقدر، حسابات منتظم دكلدر. واقعه‌لر اولير كه قولچوماقلار يوغسولى قوللقتيوده‌ن كنار ايدوب اوزلرى قوللقتيوه سوقوليرلار.

بونلاردان سوايى ماكينا ايشله‌ده‌ن شركتلر اوزرينه آز دقت يتوريليير. كندده تراقتور اولديغى حالدا كندده‌كى قوللقتيو يكى تراقتور طلب ايدير و اورادا اولان تراقتورى شركتك خصوصيتى حساب ايدير.

بو ياكلش‌در. چونكه هر قوللقتيوه كفايت ويرمكده‌ن اوترى تراقتورمز او قدر يوقدر، ياكلش‌در اونك ايچون كه قوللقتيوى برنجى نوبه‌ده ماكينا ايشله‌ده‌ن شركتلر اطرافندا ياراتمالى كه ياواش ياواش ترقى ايده‌رك داها بويوك تشكيلاتلارا مبدل اولاراق قومموناي چاتارلار.

بو نه‌جور اولابيلر؟ -بر طاقم تصرفاتلار برلشوب تراقتور و قوشار ماللار اله كتور يرلر. اونلاريك توپراقلارى هله برلشمه ميش، هر كس اوزى ايچون شوم ايدير. بو قوللقتيويك برنجى درجه‌سى‌در، يالكز اينوه‌نتار (آلتلر و قوشار مال) برلكده‌در. برنجى نوبه‌ده ماكينادان استفاده ايدن شركتلر قوللقتيو شركتلرى‌در.

بر ايكى ايل توپراغى شركتك تراقتورى ايله شوم ايتديكده‌ن سوكرا شركتك عضولرى يقين ايدير كه تراقتورى شوم ايتمك ايچون برينك توپراغندان ديكرينك توپراغينا آپارماق بها اوتورور، آرتيق نقت و به‌نزين خرج اولنور. بو كبى حاللار شركتك عضولرينى قناعت لنديرير كه توپراقلارى برلشديرمك و برلكده شوم ايتمك داها الويرشلى‌در. ديمك اولوركه توپراقدا برلشديريلدى. بوده قوللقتيويك ايكنجى دوجه‌سيدر نه وقتكه هر كس اوز ايستديكنى اكير، محصوليك صاحبى اوزى‌در فقط آلتلر توپراق برلكده‌در، آرتيق بو **توپراغى برلكده زرع ايتمك شركتى** آدلانير.

بنه معين بر وقت كچير. شركتك عضولرى يقين ايدير كه شوم و آلتلر برلكده اولديغى حالدا، برلكده اكمك، برلكده بيچمك و خرمان ايتمك و يالكز محصولى پايلاماق داها الويرشلى‌در. محصوليك پايلانماسى شركتك عمومى اجلاسينك قرارى ايله اولور. توپراق، آلتلر و زحمت برلكده اورتاقلى اولديغى زمان بو اوچونجى درجه‌در و كند تصرفات آرته‌لى آدلانير.

والحاصل دوردنجى درجه كلير كه دكل يالكز برلكده چالشير حتا آلنان محصوليك استهلاكى‌ده عموميدر. بو آرتيق كند تصرفات قومموناسى آدلانير و اونك بوتون عضولرى هر كس اوز قوه‌سنه كوره چالشير و احتياجا كوره صرف ايدير.

تراقتور شركتى تشكيل ايتمك و سوكرا قومموناي‌جن يتشه‌بيلمك قاعده‌لرينى آكلاديق. فقط بو: بوتون درجه‌لرى كچمكدن سوكرا قومموناي يتشمك ديمك دكلدر. **شرائطلر يول ويرير و شركتك عضولرى آرزو ايدرلرسه بردنبره كند تصرفات آرته‌لى ياخود قومموناتمللى قويماق اولار.**

شرائطلر مساعد اولديغى يرده برنجى درجه‌ده‌ن باشلاماق داهادا ياخشيدر. تمللى محكم قويمالى و ايلدن ايله قوه‌له‌نوب قومموناي دوغرو يوكسلمه‌لى.

بو مقاله‌دن كرك آكلاشلسين كه برنجى دفعه تراقتور اولان يرلرده قوللقتيو تشكيل ايتمك نه درجه واجب‌در. چونكه ماشين شركتلرى كنديك قوللقتيولشديريلمه‌سنده برنجى بر دوتورلار.

ياخشى شركتلر، كله‌جكده بره‌ر سا غلام و زنكين قوممونا اولارلار. اوبله ايسه ايمديدن ماشين شركتلرى اوزه‌رينه لازيمى دقت يتيرمه‌لى كه يوقسول و اورتاباب تصرفاتلارى بونلاريك اطرافنا توپلا نسينلار.

آل. استه‌پانيان

پامبوق بيتكى‌سنى بسله‌مك اصوللاريندان

پامبوق بيتكيلرينى سيره‌كلتمك و سولاماق

اكيلن پامبوق توخومى باش ويرديكدن ۱۰-۱۵ كون حتا ۲۰ كون سوكرا يعنى كوكرتى اوچ ويا ۴ ياپراق آچديغى زمان سيره‌كلتمك لازمدر. بونى اونيك ايچون سيره‌كله‌ديرلركه: سيق كوكره‌ن پامبوق كوكرتيلرى بربيرينى سيقيشديروب كوجدن سالماسين و هاميسى بر برابرده كفايت قدر بوى آتسينلار.

پامبوغى سيره‌كلتديكده بوكا فكر ويرمليدركه هر پامبوق كوكرتيسينك آراسى دورت ويرشوقدان آز و آلتى. ويرشوقدان آرتيق اولماسين آرتيق بيتكينى چيقارماغا هيچ بر زمان آچيماليدر. چونكه بويله‌ليكله بز بيتكيلريك داها قوتله بوى بوخون آتماسينا سبب اولوريق بوقاريدا كوستريلديكى كبى بيتكينى سيره‌كلتمك ايشنى پامبوق كوكرديكدن ۱۵-۲۰ كون سوكرا ايتملى‌در، كيچيكديرمه‌مليدر. چونكه بيتكيلر بر آرادا سيقلاشوب قالاندا اطرافه قول بوداق آتابيلميرلر، يالكز يوقارى قالخيرلار، بويله اولاندادا اصل پامبوق قوزالارى يتيره‌ن كنار بوداقلار عمله كلمير.

پامبوق اكينينى سووارماق

پامبوغك محصولى ياخشى اولماق ايچون اونى وقتنده و باجاريقلى صورتده سووارماق لازيمدر. سووارما اصولى بر نيچه جوردر. آنجاق بيز بورادا ايكى بويوك اصولى كوستره‌جكيك.

برنجى اصول

سويى قناعتله ايشله‌تمك و سووارارايكن سيلله‌نديروب هدر ايتمه‌مك ايچون كيچيك ميدانچالارا آيرماليدر، چونكه ميدان بويوك اولديقدا سويى برابر پايلاشديرماق چتيندر. هر حالدا تيره‌لر قايرماق لازيمدركه بونلار سويى قومشو يره بوراقماسينلار و باتاقليق عمله كتيرمه‌سينلر. سووريلان ميدان چوق هاماوار اولماليدر، بويله اولمازسا، چوخور يرلره هوايى سو دولاجاق. هوندور يرلره ايسه سو آز دوشه‌جكدر و پامبوغك بوى بوخون آتماسى‌دا برابر اولمياجاقدر.

سووارمانك ايكنجى اصولى

ايكنجى اصول يعنى چالالارا كوره سووارما اصولى آنجاق جركه‌لى اكينلرده تطبيق اولونا بيلر. بونيك ايچون بيت كيلريك جركه‌لرى آراسندا چالالار عمله كتيريلير، بونلاريك اطرافندا كوتان ايله كچيك آرخلار قازيلير. سو، بو آرخلارا سالناراق اورادان نوبه ايله چالالارا بوراقيلير. سو آسانليقلا كيره‌ن يرلرده چالالارك اوزونلغى ۲۰، اورتا يرلرده ۶۰، سو آز كيره‌بيلن يرلرده ۱۰۰ سازينه قدر، ده‌رينلكى ايسه ۳-۲ ويرشوق اولماليدر.

بو اصول ايله سووارديقدا سو چوق آز صرف اولونار، تارلا برابر سووار يلار، تز بوخار اولماز. چالا اصولى ايله سووارديقدا، هكتار يارم يرى سووارا سو ايله باشلى باشنا بوراقماق اصوليله يالكز بر هكتار توپراغى سووارماق اولار.

برنجى سووارمانك مدتى

پامبوغى سووارماغك وقتى و مقدارى توپراغى يومشالتماق و چيويرمكدن آسيليدر. عموميتله ۲ دن ٤ دفعه قدر سو واريرلار.

پامبوغى برنجى دفعه، چيچكله‌مكدن بر آز اول سووارماليدر. سووارماق وقتى پامبوق بيتكيسينك كورونوشنه كوره تعيين اولونور.

عموميتله توپراقدا رطوبت آز اولديقدا پامبوغك ياپراقلارى آچيق ياشيل عوضنه دوتغون-ياشيل اولور. كون اورتا وقتى كون ايشيغيندا سولغون كبى كورونورلر.

هر دفعه سووارديقدان بر نيچه كون سوكرا تارلا قوروماغا و قازماقلاشماغا باشلاديقدا اونى يومشالتماق لازيمدر.

پامبوغى، ايكنجى و اوچنجى دفعه نه وقت سووارمالى

ايكنجى دفعه، پامبوغى قيزغين چيچكله ديكى زمان سووارماليدر. اوچونجى دفعه قوزا باغلاديقدا، دوردنجى دفعه پامبون يتشديكى زمان يعنى آوغوستك ۱۵-۲۰ سينده سووارماليدر، بوندان سوكرا هيچ سووارمامالى‌در.

سووارلارسا قوزالار كيچ يتيشه‌ر عموميتله پامبوغى آنجاق احتياج اولديغى زمانلاردا سووارماليدر. سويى چوق كوروب، هدر يره تارلانى سووارمامليدر. چوق دفعه بويله اولوركه: سو چوق اولديقدا كنديلر پامبوغى ممكن قدر تيز-تيز سووارماغا چاليشيرلار. پامبوق لازيم اولان قدر سووارلماسا يانار. آرتق سو ويريلسادا بوداقلارى چوق تيز بويويه‌ر، قوزاسى هر نه قدر چوق اولارسادا، بر پاراسى يتيشمه‌ز، بر پاراسى كيچ يتيشه‌ر. سويى آسان ايچمه‌ين برك يرلرده پامبوغى تيز-تيز سووارماق قورقوليدر. چونكه سو توپراغا چتين كچدكده توپراغك اوستنده قالار، بوندان‌دا پامبوغا چوق ضرر ده‌كه‌ر.

پامبوغى سووارديقدا سويا قناعت ايت، سووارماق ايچون تارلانى اولجه ياخشى حاضرلا، سويى آرتقدر ديه، هدر يره ايتيرمه، يالكز لازيم اولديغى زمان پامبوغى سووار!

پامبوق اكيلديكدن سوكرا، هله كوكه‌رمه‌مش، تيره‌لرك آراسيندا آلاغ-زيبيل اوتلارى باش ويرير. اكر بو آلاغ اوتلارى تميزله‌نمه‌سه تيز زماندا بوتون پامبوق تارلاسنى بوروبرو پامبوق كوللارينى باسار. آلاغ اوتلارينى تميزله‌مك ايچون پامبوق تيره‌لرينك آراسنى يكيدن چيويريرلر. ياخوددا خصوصى آلت ايله قازيرلار.

آلاغ اوتلارى توپراغك رطوبتنى-نه‌ميشليكنى تيز زماندا قورودار. بونا كوره وقتنده آلاغ اوتلارى تميزله‌نمه‌سه توپراقدا اولان رطوبت پامبوغك كوكره‌مه‌سينه يتيشمه‌يه‌جكدر. چونكه بوتون توپراقداكى رطوبت آلاغ اوتلارينك ياپراقلارى واسطه‌سيله هوايه كيده‌جكدر.

چونكه بيتكى‌لر كوكلرى واسطه‌سيله سويى توپراقدان آلير، بو سو بيتكينك بوتون يرلريندن كيچوب اونك ياپراقلارينا يتيشيلير و اورادان بوخار اولوب هوايه چيقير. زيبيللى اوتلارى محو ايده‌رسه‌ك، اونلارك ياپراقلارى واسطه‌سيله بوخار اولان سويك چوق حصه‌سنى پامبوق ايچون ساقلامش اولورق. بويله‌لكله‌ده پامبوق ياخشى بوى بوخون آتار.

البته توپراغى اكين ايچون شوملاديقدا زيبيللى اوتلارك بر حصه‌سى تميزله‌نميش اولاجاقدر، آنجاق زيبيللى اوتلاريك ايچينده اويله‌لرى واركه: يرده قالان خيردا كوكلرى و پارچالارى واسطه‌سيله يكيدن آرتوب چوغاليرلار. و بويله‌ليكله تارلالاريمز ايچون (پيره‌ى) كبى بر دوشمان توره‌ديرلر. توپراغى ده‌ريندن شوملاديقدا كوتان بو آلاغ اوتلاريك كوكنى پارچالايوب ينه توپراغا كيچر. بو اوتلاريك خاصيتى بويله‌دركه پارچالانمش كوكلردن و حصه‌لردن داها تيز باش ويريرلر و باش ويرديكدن سونرادا داها تيز سيقلاشيرلار. اك ياقشيسى بونلارى آلاغلاماق ايله تميزله‌ملى‌در. يا خود توپراغى يومشالتماليدر.

توپراق يومشالديقدا زيبيللى اوتلار توپراغك يوزينه چيقوب تيز قورويور و محو اولورلار، توپراقدا قالان اصل كوك ايسه او قدرده تيز كوكرمير.

اونلار يكيدن باش ويرديكده، توپراغى تكرار يومشالتماقلا بوتون بوتونه كوكلرينى كسمك اولار. زيبيللى اوتلار ايله مبارزه آپارماق بزده بو سببه لازيمدركه: اوتلار پامبوغا ضرر ويرن بر چوق قورتلاريك يوواسيدرلار، بو قورتلار بر آلتيندا اولور و پامبوق باش ويرديكده اونا داراشيرلار.

يالكز پامبوق تارلاسيندا دكل بلكه سووارما قانالى اطرافندا باش ويرن آلاغ اوتلاريك‌دا كوكنى كسمك لازيمدر. توپراغى بر دفعه ديديشدروب يومشالتماقلا كفايتلنمه‌مه‌ليدر. حيف كه پامبوقچيلار ريمز توپراغى بر دفعه يومشالتماقلا كفايتلنيرلر. بو ايشى بر دفعه ايتمك كوزه‌ل نتيجه ويرمز، توپراق بر دفعه سوواريلديسى زيبيللى اوتلار ينه‌ده باش ويره‌جكلردر. بو اوتلاريك كوكينى كسينجه‌يه قدر و پامبوق قالقوب بوى آتانا قدر مبارزه آپارماليدر.

پامبوق بوى بوخون آتديقدان سوكرا اونا هيچ برشى ضرر ووراً بيلمز. آلاغ اوتلارينى آلاكش واسطه‌سيله محو ايتمك لازيمدر، جركه‌لى اكين اولارسا «پلونت» آدلانان توپراغى يوزدن چيويرن حاجات ايله چيويرمكله آلاغ اوتلارينى تميزله‌مك لازيمدر.

پامبوقچى يولداش! سن بيلمه‌ليسك كه: آلاغ اوتلارينى تميزله‌مك ايله پامبوغك بوى بوخون آتماسينا كومك ويريرسك بو ايشى نه‌قدر موفقيتلى و ياخشى كوره‌سك، اوقدر چوق پامبوق اله كتيره‌رسن.

آغرانوم: آ. غراشوف

اكينلره ضرر ويريجى آلالار حقنده

حال حاضرده، اكينلرك اك بويوك دوشمنلرى صيراسنه اكين يرلرينده بيتن آلالاردا داخل اولموشدر. بو آلالاريك بو جور چوقالماسينا سبب كنديليريمز طرفينده‌ن ايشله‌نيلن اكين اصوللاريدر. اونلار اكين يرلرينده دائما بير جنس توخوم اكيرلر. حالبوكه توخوملارى هر ايل ده‌كيشمه‌لى. مثلا: بو ايل بوغدا اكديكمز يرده، كلن ايل قارغى‌دالى اكمه‌لى‌در. بوكا گوره‌ده آلاقلار شدتلى صورتده اكين يرلرينى باسمشدر.

آلاقلار اكينلرك دائمى يولداشلاريدر. كندلى بوكا اوقدر آليشميشدركه اونلارا فكر بيله ويرمه‌يير. آلاقلار بويوبه‌ره‌ك اكين يرلرينى دوتوب و اكينلرى اونلاريك آرقاسيندان كورمك ممكن اولماديقدان سوكرا. كندلى بونلار باره‌سينده دوشونمكه باشلايير.

آلاقلار يازدان پايزا قدر، همشه توپراقدان صويى اوزينه جذب ايدر. صويك بو جور جذب ايدليلمه‌سى‌ده محصوليك آز اولماسينه سبب اولور. هر بير داملا صو قيمتلى اولان جنوب طرفنده داها چوق تأثيرى واردر.

صودان باشقا اكينك گوزه‌ل صورتده نماسى (بيتمه‌سى) ايچون لازيم اولان بسله‌يجى مادده‌لرى‌ده آلاقلار يرده‌ن جذب ايدير و بو صورتله محصوليك نه آز اولماسينه سبب اولور.

آلاقلارى محلى شرطلره تاخيل‌لاردان چوق اويغون اولدوقلاريندان اوتلاردان تيز نما بولاراق يوكسه‌لير و بو صورتله اكينلرى كولگه‌ليه‌ره‌ك، ايشيقده‌ن محروم ايديرلر.

ايشيقدان محروم اولان تاخيللار، سارالماغا باشلار و نهايت تلف اولورلار. بو حادثه قارغى‌دالى (مكه) اكينلرينده داها چوق مشاهده اولونور.

آلاقلار مختلف حشرات ايچونده مسكون اولور. اونلار بورادا چوقالوب سوكرا بوغدا، آرپا اكيلميش تارلالارا كيچه‌رك بعضا اوتلارى تماميله محو ايديرلر. بوندان باشقا آلاقلار اوز كوكلرى ايله توپراغى دولدورور. و توپراغك سوروله‌مه‌سينه مانع اولورلار. سارماشيقلار تاخيليك ساقينه ساريلاراق بيچيلمه‌سينه و دوكولمه‌سينه مانع اولورلار. آلاق توخوملارى تاخيل دانه‌لرى ايچينه توكولره‌ك اوتلارى زيبيلله‌تديريرلر.

ارمنستانيك مختلف قضالاريندا آرپا توخوملارينى تدقيق ايتديكده اوتلاريك ايچنده وسطى اولاراق اون فائض و بعضا‌ده ايكيرمى ايكى فائضه قدر زيبيل اولدوغى آكلاشيليميشدر. بو ايسه محصوليك دورتده بيرى آلاق توخومندان عبارت اولديغى ديمكدر.

بودا بير طرفده‌ن محصوليك قيمتنى بازارده آشاغى ساليرديغى و ديكر طرفده‌ن اكينچيلرى اونى داها چوق سا وورماغا مجبور ايديركه بو صورتله عادى توخوم الده ايده بيلسينلر.

آلاقلاريك ويرديكى ضررلرى حسابا آلماق ممكن دكلدر. فقط مبالغه ايده بيلمه‌ده‌ن ديه بيليريزكه كندلى هر ايل بير ده‌سياتينده‌ن اون پوته قدر بو آلاقلاريك سببندن آز محصول آلير. بونى بيز پارايه چويرمك او وقت بيزيم جمهوريه‌تمزه ايلده بير نيچه ميليون ضرر ده‌كديگينى آكلارز.

كندليلريك آلاقلار ايله مبارزه ايتمك خصوصنده هيچ بير تدبير كورمه‌ديكلرى و هر ايل بو يوزده‌ن بو قدر ضرره تحميل ايتمه‌لرينك سببى نه اولديغى خصوصيندا هر كس دوشونمكه مجبور اولور. و مراق ايله بو سوالى اوز-اوزينه ويرير. آلاقلار ايله مبارزه ايتمه‌نك چتينلگى سببلرى، اوتلاريك تاخيللاردان چوق داياينقلى اولماسى، توخوملاريك چوق اولماسى و بعضلرينك‌ده بير يرده بيتديكده‌ن سوكرا بيرنيچه ييل ياشيياراق توپراق حالينده اوتلاريك كوكلرينك تاخيللارى صيقيشديراجاق قدر چوقالماسنددر.

بعض وقت تصرفات صاحبلرى بونلار ايله مبارزه‌يه تشبث ايديرلرسه‌ده فقط اوتلاريك گوردوكلرى تدبيرلريك خيرلى نتيجه‌سى اولماديغينى كوره‌رك، ال چكير و تارلالارى اوز باشينا قويورلار.

آلاقلار ايچونده اويله بو لازمدر: اوتلار داها شدتلى آرتاراق اونوزدا كندلينك آز اولان محصولينى آزالتماغا باشليجا سبب اولورلار.

بونيكله برابر كندليلر روحدان دوشه‌ره‌ك اميدلرينى كسمه‌ملى‌درلر؛ و بو خصوصدا آغرانوما مراجعت ايتمه‌لى‌درلر. اونلار هر زمان اوز مصلحتلرى ايله اكينچينك آمانسيز دوشمنى اولان بو بلاده‌ن قورتارمانك يولونو كوستره‌رلر.

« ى. ك. م. »

ايروان خبرلرى

اوزوم تنكلرينه داوا سه‌پيلمه‌سى.- قمرلى ناحيه‌سنده اوزوم باغلارينا داوا سه‌پمه‌ك قامپانياسينا باشلانميشدر. ناحيه آغرانوم تبليغات قوميسيونى طرفنده‌ن قرارا آلنمشدركه بوتون كندلرده داوا سپمه‌ك قامپانياسنى اداره ايده‌ن اوچلر تشكيل اولونسون داوا ماتيرياللاريك قدرينى تعيين ايتمك ايچون باغلاريك ساحه‌لرينى عجله بر صورتده حسابا آلاجاقلار. هيچ بر باغك داواسز براقلماماسى قرارا آلنمشدر. كنديلر بو كوسترشلرى ممنونيتله قبول ايديرلر.

قوللقتيو تصرفاتلاريك تشكيلى.- آشاغى آختا دائره‌سنده ۲ قوللقتيو تصرفاتى تشكيل اولونموشدر. بونلار ايچون ۵،۹۵۰ منات قره‌ديت براقلميشدر. همين قوللقتيو تصرفاتنا ۲۰ داغنيق تصرفاتلار داخل اولموشدر.

سوء استعمالچى صدر.- آشاغى آختا دائره‌سنده برنجى كند شورا صدرى قالوست هاروتونيان كند شوراسنك پوللاريندان ۱۰۸ منات سوء استعمال ايتديكى ايچون خلق محكمه‌سى همين صدرى بر ييل مدتيله آزادلقدان محروم ايتمشدر.

Butun elqələrin proletarları, birləşiniz!

Abynə kijmətləri:
1 illiqi . . . . . . 2 manat
6 Ajlıqı . . . . . . 1 manat
3 Ajlıqı . . . . . . 60 kəpeq

Адрес Эрив. Ц. К. К. П. (б) Арм.

31 Maj 1928-nci il.

Zənqi gəzetəsi

Jaşaşın işçi-qəntli ittifakı

ERMƏNISTAN KOMMYNIST (b) FIRKƏSI MƏRQƏZI KOMITƏSININ ORGANI, QƏNTLI GƏZETƏSI DIR.

Adres: Irəvan K. (b) F. M. Komitəsi

№ 33 (133) həftədə iqi dəfə' çıkır 3-nci il dəvami

"ZƏNQI„NIN ÇYBYGY ALTINDA

…zu ezunu tənkid etməqi by qibilərinə anlatmalı

Qənt təsərrufatımızın tərəkkisi …çun maşınların, bynları jaxşı …axlamanın, zəhmətini səmərələş-…irməq təşqilatının çok bəjuq əhəmmijjəti var dır.

Bəjlə olmakla bərabər bir takım …rqət idarələri maşınların səmərə …ədirməq təşqilatı və maşınları …xşı saklamak məsələsi uzərinə …iki dikkət və nəzarət etmirlər.

Məsələn: Basar Qeçər kredit …rqətinin **traktorları jaza kədər …r altında kalarak xarab oldylar.** Eçmiadzin stansjonynan «Kızıl …ktor„ pambyk şirqətinin 20,000 …anat kijmətində 7 traktorları …ə pajızdan mart ajına kədər … altında kalıb xarab olmyşlar. Ermənistan qənt təsərrufat koo…ratif tə'limatçısının təşəbbusatı …əsində traktorları, mart ajından …ra ertulu bir jerə qeturmuşlər. Kəmərli kredit "Internasional„ …operatif şirqətinin apardıqı son …ikat nəticəsində şirqətin traktor işləri təmamilə təşqilatsız bir halda oldygy mejdana çıkmış dır.

O dır di bir desjatini 29 manat 90 kəpeq kijmətində şymlamış, hal by qi gejri şirqətlər bir desjatini 15 manatdan şymlamış dır.

"Zənqi„nin çybygy ez ezunu tənkid etməqlə butun by qibi nok sanları qestərir və by qibi muhumm məsələlər uzərinə lazımı idarələrin nəzər dikkətini cəlb edir.

Çybygyn ycy ilə o idarələrə anlatmalı qi by qibi hallar qənti maşınlaşdırmak və kooperatifləşdirməq işlərinə qəməq etmir.

Nəhajət başa duşməlijiz qi ictimaji və həmdə kooperatif qibi ictimaji malların saxlanmasına və ondan istifadə edilməsinə barmaklar arasından bakmak olmaz.

Qəntli muxbur joldaşlarımız by qibi hallara nəzər jetirməli dirlər.

1 nomrəli qənt muxbury

Pambyk şirqətləri nə uçun birləşdirildi?

Qəntlilərimizin bədbəxtliqi onda …i birisinin evində naxoş olan …abakcadan əhəmmijjət vermir. Naxoşun halı xarablaşandan …ə elum halına çatdıkdan son …ualicə barəsində duşunərəq …yra qedirlər. Doktor isə qec …dejə cəvab verir. Bəjlənçi nox…arın aradan kaldırmak zamanı … çatmış dır. Qeçən il Ermə…nda 24 pambyk şirqəti var. By şirqətlərdən bir neçəsi …akışlakın, Bəjuq vedinin, Aga…zəlmin və sairələri) çok zəjif …urlardı. By zəjifliqin səbəbi …ana jaxşı əməqcilərin olma… idi.

…dır qi traktorlar zərər edirdi. Hətda şirqətin xərclərini qəlir…irdi. O dır qi zəjif şirqətlər … şirqətlər ilə birləşdirilərəq …rqət halına salındı. By hal …əçə qəntlərdə nə razılıqa sə…larak həmin qəntlərin ezəq…ə şyraları məsələ ilə mərak…ga başladılar. …hijjə firkə və icraijjə komitələrinə, həttə Ermənistan qənt təsərrufat kooperasjasına ərizə-ərizə dalından verilərəq ez şirqətlərinin ajrı olmasını tələb etdilər. Butun təşqilatlar əlbətdə qi birləşdirmənin səbəblərini təfsili syrətdə izah etdilər.

Jeni şirqətlər zərər edir, traktorlar muntəzəm syrətdə çalışmır, lazımlı idarələrin muntəzən olmamalarının səbəb oldıqını qestərdilər.

Bizim qənt aktivləri birinci nebədə qənt şyraları, qənt seksialarl, L. K. Q. ittifakları ilə firkə ezəqləri və başka təşqilatlar qəntlərdə işləjən kooperatif şirqətlərilə artellər, kollektivlər uzərinə ciddi dikkət jetirməliqi ləgv edilməq kabagında dyrylmasın. Xsysi ilə indi jeni-jeni artel və kollektivlər təşqil olynmakda dır.

Məhəlli təşqilatlar indidən onlar uzərinə ciddi dikkət jetirməli və ləgv etməq zamanı qələndən sonra duşunməqə mejdan verməməli dirlər.

Təlimatçı

…GRI KƏZASINDA MƏDƏNI MƏA… ZƏHMƏTLƏRI KUVVƏLƏNMIŞDIR

…kəza Ermənistanın ən xırda …zası dır. Cəmi 22 qəndi …r, 4-undə turq və kalan 18-…məni qəntliləri jaşajır.

22 qəndin jalnız 19-nda …lər var dır. Çunqu kalan … çok xırda və məqtəb ja… …ancak 3-4 yşak ola olmyja…

…oky ilində 19 məqtəbdən …rinci dərəcəli və biri işə…di. Bynlardan başka 3 ço…çaşı var dır, həman 19 …ərdə 960 tələbə və çocyk …na 120 yşak qəlirdi.

…li qi kəzalarımızdan Mıg…rı işində birinci dir, və məqtəb jaşında olanlar təmami ilə məqtəbə alınmış dır.

Qeçən pajız vəkti kəzanın 4 qəndlərində — Lejevazda, Vartan Azorda, Al dərədə və Maşəvdə jeni məqtəb binaları tiqilmiş dir.

Muharibə zamanında xarab olmyş uç turq qəntlərində məqtəbə munasib binalar jok dyr.

Kəzanın butun məqtəbləri, skamejka, masa və ezqə ləvazımatla təchiz edilməz dir.

Məqtəb topraklarının məjən kismində tələbələr çalışır. Məarif işində əməli syrətdə iştiraq uçun işlədilir.

Həman məqtəblərin 3-ndə axır qunlərdə yşak mejdançaları tərtib edilmiş dir.

By qəntlərdən biri turqlər jaşadıqı qənt dir. Turq qəntlərinə zijadəsilə dikkət jetirməq və jeni turq əlifbası işinə kuvvət vərilməsi arzy olynyr.

Bəjuq jaşda və savadsız turq qəntlilərini jeni əlifba ilə savadlandırmak lazım dır.

S.

Qənt təsərrufat verqisi sijahıja alınan zəman Lenin komsomolynyn roly

26 və 27-nci sənələrdə qənt təsərrufat verqisi sijahıja alındıqı zaman Ermənistanın nahijjə və qəntlərində bir çok varlılar ez qəlirlərinin və mal kojynlarının ancak jarısını sijahıja verirdilər.

Çokları var idi qi 200 kojyny oldygy halda ancak 40 dənəsini sijahıja jazdırırdı.

Bəjlənçi işlər ən çok qənt daxilində olan kylakların arasında intişar etmiş di. Joksyl qəntlilər arasında lazımı izahat kampanjası aparılmadıqından kylaklar byndan istifadə edərəq mallarını qizlədirlər.

O cumlədən Vedi basar nahijjəsini qez kabagına alacak olyrsak qerəcəqiz qi əjlə şəxslər olmyş qi ez malının jarıdan artıqını sijahıja verməmiş dir.

By cur səhlənqarlıkların kabagını almak uçun qəntlərdə firkə və şyra tərbijjəsi alan qənc komsomollar kampanjalarda aktiv bir syrətdə çalışmalı dırlar.

Diqər tərəfdən jalançı şəxslər ilə ciddi mubarizə aparmakla qənt təsərrufat verqisi sijahıja alınan zaman jol verməməli dir, qi baş bir qəntli orta və jaxyd orta bir qəntli ajak adı ilə sijahıja alınsın.

Verqi sijahıja alınan vakt əqər şyra sədrləri tərəf saklajyb ez kohymlarının mallarını qizlədənlər olarsa by qibilərini nahijjə icraijjə komitəsinə xəbər verməqlə qənt təsərrufatının 28-nci ildə dogry duzqun sijahıja alınması ygrynda qənc komsomollar birinci rol ojnamalı dırlar.

Vərqi sijahıja alınan zəman ajak qəntliləri təzjik altına salan kylaklar ilə də hər bir gejrətli qənc ciddi mubarizə aparmalı dır.

Musejib Nasir

MƏZYNIJJƏTƏ QEDƏN MUƏLLIM VƏ TƏLƏBƏLƏR VƏ ONLARIN VƏZIFƏLƏRI

Şyra zəhmət məqtəblərində təhsil alan tələbələrin istirahət qunləri çatmakdan, onların çok hissəsi qəntə dogry juz kojacaklar dır.

O dır qi onların qəntdə aparacakları bir çok muhumm vəzifələri var dır. Bynların ən muhum vəzifələrindən: Turqlər arasında dəvam edən muzurr adətlər ilə ciddi mubarizədə bylynmakla by muzurr adətlərin ən məşhyr və nəzərə çarpanı jenədə dəvamda olan məhərrəmliq dir.

Bynynla mubarizədə bylynyb və aradan kaldırılması uçun ən umdə muəllimlər, tələbələr və iqimçi jeri isə qəntlərdə fə'al komsomollar dytmalı dırlar.

Diqər tərəfdən isə nəzərə çarpan bir şej varsa o da qənt təsərrufatını juqsəltməq, əqinləri mədəni usyllar ilə əqib agranomların məsləhətlərini həjatə tədbik etməq və qəndin mədəniləşmə, abadanlaşması ygrynda çalışmakla elqəmizi həkiki sosjalizm şəqlinə salmak uçun hər bir muəllim və tələbənin cid və cəhd ilə çalışmak vəzifəsi və borcy dyr.

Diqər tərəfdən: Muəllimlər və tələbələr hər daim ezlərini qəndin proletarja sinfinə bir rəhbər və gejrə siniflərə, hansı qi proletarija diktatyrasına əqsi jol, qedənlərə, muftəxorlara və qəntdə joksyl ailələri təzjik altında alanlara və gejri siniflərə karşı edilən mubarizədə firkə və ictimaji təşqilatlar jardım etməli dir.

Bynynla əmin olyryz qi qəndə juz kojan tələbə və muəllimlərimiz qestərilənləri həjatə tədbik edəcəqlər dir.

Mehdi Bəşirof

Jinə topraklarda mədəni bitqilər

Şyra hequmətinin kərarlarından birisi də, qənt təsərrufatını juqsəltməq və mədəni əqinlər əqilməsindən ibarət dir.

Ermənistanda xəstəliq tərədən kızdırma toxymlarını çəltiq əqinlərdən birisidə çəltiq əqməq dir. (Hansı qi Ermənistanda əqsərijjəti təşqil edirdi Şəllu dəmirçi və Donyz jejən qəntləri) həman çəltiq əqinin zəhmətini qimlər çəqdiqi hamımıza mə'lym dyr.

Və ajdın dır qi jazdan başlıjarak kylaklar və qəntdə olan varlılar borc faiz ilə joksyllara hər juz manata 50 manat artık və pajız jetişən vakt biçarə joksyllarin əqdiqi çəltiji əllərindən alıb ez ambarlarına doldyryr dylar.

Byndan bir neçə il kabak Ermənistanda ali organlar tərəfindən çəltiq əqininin ləgv edilməsi barəsində dəqi kərarlar nəticəsiz kalmışdı.

Fəkət 28-nci il jaz əqinləri vaktından nahijjə icraijjə komitəsinin təşəbbusatı ilə və Şəllu dəmirçi qənt şyra sədrinin ciddi syrətdə çəltiq əlehində mubarizəsi və sellərin kabagını alması, dolajısı ilə butun zinə topraklar kyrydylmyş dylar.

Hansı qi çar hequməti devrində zinə batlak adlanan həmişəlij çəltiq əqilən topraklar by sənə qənt şyra sədrinin aktiv və ciddi çalışması juzundən kyrydylmyş, və hal hazırda həman topraklarda jeni usyl və mədəni bitqilər, pambyk, bostan və gejri əqinlər əqilməqə başlanmış dır.

Ə. Eljasof

Traktora ehtijac var

Vedi Basar nahijjəsinin bir çok qəntlərində və nahijjənin mərqəzində joksyl və malsızların sajı çok oldygyndan traktora bəjuq ehtijac var dır.

Nahijjənin pambyk joldaşlıqında traktoryn sajının az olması, bir çok qəntlərə traktor qedib əmma çimən qəndinə imdijə kədər traktor qetməmiş dir.

By hal içində malsız joksyllar çok sıkıntı çəqirlər.

Ona qerə lazımı organların by işə fiqir verib joksylların təsərrufatının juqsəlməsi və mədəniləşməsi uçun pambyk joldaşlıqında traktoryn sajının çokalmasını arzy ediriq.

Joksyl

Məqtəbli qənclərin jaj zəhmətləri

Şyra zəhmət məqtəblərinin tədris sənəsi majın axırlarında nihajət bylyb cavanları mə'zynijjətə brakacaklar dır.

Təbii qənc məqtəblərimiz 9 aj muddətində məqtəblərdə mutəmadijən jurutduju agır zəhmətlərdən başka qəndə qedərəq qənt təsərrufatında və ictimaji sijasi təşqilatlarda aktiv syrətdə iştiraq edərəq əlakə və rabitələrini məhqəmlətməli dirlər.

Umymijjət e'tibari ilə jaj zəhmətlərimizi firkəmizin sijasəti altında qəhnə jaşajış əlehinə ciddi mubarizə aparmak jeni jaşajış qəniş qitlə arasında intişarına bais olyb həjatə qeçirilməsi barəsində qənc məqtəblilərimiz birinci rol ojnamalıdırlar.

Qənt kəraətxanələri nəzdində divar gəzetələrinin ətrafına toplanan jeni muxburlər hərəqatını canlandırmak və muxburlər bijyrosyny mərqəzi mətbyat ilə əlakə və munasıbatını sıkı bir syrətdə saklamak və 15-nci firkə kyryltajı tərəfindən jeni mejdana atılan qənt kollektiv təsərrufatları, kooperasija və gejri by qibi təşqilatların qestərmiş oldygy fəalijjət, noksanları məqtyblar vasitəsi ilə mətbyata jazmak, qəniş qitlənin sosjalizm qedişatına mane olan muzurr unsurlərə karşı amansyz mubarizə edərəq qəndin aşagı təbəkələri onların uzərinə kaldırmalı dırlar.

Təbii şyra hequmətinin təməli zəhmət əsasları uzərində kyryldygyndan şyra məqtəblərində tərbijjə almış cəvanlar da zəhmətqeş xəlkin zəhmətinə jakından iştiraq edərəq məqtəbdə almış oldygy nəzəri tərbijjəji qəndə əməli iş ilə daha zijadə artırıb qitlənin əhval ryhijjəsi ilə jakından tanış olarak həm firkənin və hequmətimizin derəktivlərini ilə qəniş qitləji tanış edəcəqlər dir.

Məhəmməd Əli Şə'banof

Mudur-mə'syl M. Husejnof

Ф. 2. 9. Ermənistan Poligraftrestinin iqinci mətbə'əsində çap olyndı